N^ER 20

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 15 Lutego v. s. 1828 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 6 lutego.

(Journal de St. Petersbourg.)

Przez Ukaz pod d. 21 stycznia, wydany do Kapituły orderów, Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość raczył udarować ozdobą brylantowaną orderu ś. *Anny* 2giey klassy, Radcę Stanu *Marini* i Radcę Dworu *Brunowa*, a ozdobą tegoż orderu 1 klassy, bez brylantów, Radcę Kollegialnego *Lewszina*, wszystkich trzech z ministeryum spraw zagranicznych, i zostających przy Panu Jenerał-Gubernatorze prowincyy Nowo-Rossyyskich i Bessarabii.

— Assesor kollegialny przy ministeryum spraw zagranicznych, Hrabia *Tołstoy*, został posunięty do rangi Radcy Dworu.

— Rząd dozwolił zaprowadzić dwa jarmarki w Symferopolu, z których jeden odbywać się będzie d. 23 kwietnia, a drugi 1 października. Jarmarki te podadzą łatwą sposobność zamieniania produktów guberniy głębszych, na płody Krymu. Chociaż miasto Symferopol nie ma kramów jarmarkowych, lecz ma za to wielkie place publiczne, z których jeden otoczony jest *Chanami* czyli *Karawanserajami*, gdzie kupcy, mogą znaleźć magazyny na swoie towary, a dla siebie, pomieszkania. Władze mieyscowe, są obowiązane ułatwiać im, ile można, we wszystkiém. Czas przeznaczony na jarmarki, jest naydogodnieyszym w Krymie; przy końcu kwietnia, panuje już tam nayłagodnieysza temperatura, a na początku października, tak jeszcze tam bywa ciepło, jak w innych guberniach głębszych, na wiosnę; drogi też w obu tych epokach naylepsze.

— W ciągu żeglugi 1827 r. weszło do portu Taganrogskiego 308 okrętów, a z tych 174 z balastem, wyszło zaś 313 okrętów, z towarami. Pomiędzy celnieyszemi artykułami przywozu, liczy się: oliwa (59,128 pudów), winne grona koryntskie (89,202 pud.), orzechy (50,345) i t. d., a między artykułami wywozowemi: zboże (314,662 czetwierti), suchary (9,640 pudów), skóry surowe i wyprawne (9,913 pud.), żelazo (302,812 pud.), powrozy (28,216 pud.) i t. d. Cło na komorze Taganrogskiey pobierane czyniło:

w	1822 r.	1,185,587	rub.	$13\frac{1}{2}$	kop.
—	1823 —	1,329,846	—	$8\frac{1}{4}$	—
—	1824 —	1,076,249	—	$58\frac{2}{4}$	—
—	1825 —	1,276,991	—	$44\frac{3}{4}$	—
—	1826 —	2,065,184	—	56	—
—	1827 —	2,170,418	—	$89\frac{1}{4}$	—

Królewstwo Polskie.

Warszawa dnia 21 lutego.

(z Gazety Warszawskiey).

Na Konsystorzu taynym odprawionym w Watykanie d. 28 stycznia, promowował Oyciec ś. na Arcy-Biskupstwo warszawskie, JW. JX. *Jana Pawła Woronicza*, dotychczasowego Biskupa Krakowskiego, i raczył go palliuszem zaszczycić.

(z Kuryera Warszawskiego).

Częste teraz bywają doniesienia o śmiałem przedsięwzięciu kopania drogi pod rzeką *Tamizą* w *Londynie*. Nasz rodak, ukończywszy nauki w uniwersytecie Warszawskim, zwiedziwszy za granicą wiele zakładów naukowych, i będący przez czas niejaki w *Londynie*, ma zamiar podać plan robienia podobneyże drogi pod *Wisłą* między *Warszawą*, a *Pragą*: przekonał się bowiem, że grunt tuteyszy dogodnieyszy będzie nierównie, do uskutecznienia tego przedsięwzięcia, niż pod *Tamizą*.

JP. Karol *Lipiński* wczora opuścił *Warszawę*, wracając do *Lwowa*. Prócz 5ciu koncertów, danych w teatrze narodowym, zachwycał swym talentem znawców, zebranych w wielu znakomitych domach tuteyszey stolicy. Resursa kupiecka na pamiątkę, udarowała go złotą tabakierą ze stosownym napisem, a lubownicy muzyki mieszkający w *Warszawie*, ponawiają życzenie rychłego powrótu tego utalentowanego Artysty.

Anglia.

Londyn dnia 29 stycznia.

(Journal de St. Petersbourg).

Izba niższa. Posiedzenie d. 29 stycznia. P. *Jenkinson* wotował za adresem podziękowania. Mówił z głębokiem uczuciem o szanownym swym bracie, Hrabi *Liverpool*, który oświadcza naywyższe interessowanie się o pomyślność narodu, byleby mu tylko stan zdrowia dozwolił. Rozwodził się z żalami nad stratą P. *Canning*, człowieka obdarzonego nadzwyczaynemi talentami, i pociągającą wymową, którego znał ze stosunków dawnieyszych, a którego śmierć wielką przyniosła stratę dla kraju. Nie mógł się on wstrzymać od robienia tych obserwacyy. Nowe listy elekcyyne okazały, z jakich się osób składa rząd nowy, który, jego zdaniem, może zasługiwać na zaufanie narodu. Z naywiększém ukontentowaniem przyszło mu objawić, że szanowny jego krewny, potwierdza środki, przedsięwzięte w administracyi interessów publicznych; wszakże tylko własném uczuciem powodowany został do zakomunikowania tego. Jego zdaniem, wszyscy członkowie będą stosowni, że potrzeba czekać złożenia dokumentów, obiecanych przez Króla Jmci, zwłaszcza względem bitwy Nawaryńskiey. Adress podziękowania, który P. *Jenkinson* proponuje, nie obowiązuje izby do żadney decyzyi, gdyż nie chciałby dać powodu do rozpraw w tey chwili. Interessa Portugalii same za sobą mówią; wiadomość, że woyska mogą bydź odwołane, jest pocieszającą. Raduje się P. *Jenkinson*, z pożądanego stanu naszych finansów; dochody nasze żadnym nie ulegną ścieśnieniom. Pragnie wszelkiemi siłami utrzymać sprawę rolnictwa; lecz razem domaga się środków, ku wspieraniu handlu na równi z rolnictwem. Rozważył on, jak nayściśley, te przedmioty, i podobne środki zdają mu się bydź nieodbitemi. Powtarza znowu, że administracyą teraźnieyszą uważa za godną ufności narodu, i zdolną sprawić mu wiele dobrego.

P. *R. Grant* popiera wniosek P. *Jenkinsona*. Wstrzymywał się on od roztrząsania wszystkich punktów mowy z tronu, dla nieobecności wielu członków rządu, którzyby zaspakajające dać mogli objaśnienia. Ma nadzieję, że członkowie administracyi, gotowi są wyłożyć i bronić środków, których się jęli, a razem usprawiedliwić swoje

pretensye do zaufania narodu. Co się tycze wypadków zewnętrznych, zdaje mu się, że te były nieuchronne, lecz że izba lepiey będzie mogła sądzić o nich, kiedy dokumenta o tém, będą jey złożone. Chociaż lękano się o nasze wyprawy, mowa jednak Królewska dała w tey mierze zaspokajającą odpowiedź. Jakiekolwiek nieporozumienia zachodzić mogły pomiędzy członkami nowego ministeryum a P. *Canning*, wszyscy atoli zarówno pragną ustalenia w Portugalii rządu, któryby jey nadał instytucye, stosowne do naszych, i zaręczył przyszłą jey pomyślność. Sądzi on tak, jak i P. *Jenkinson*, że aby do sądzenia o wypadkach, zaszłych w Grecyi, potrzeba czekać zdania sprawy izbie, ze szczegółów ostatnich negocyacyy, jako też tego, co poprzedziło i nastąpiło po bitwie Nawarińskiey. Z resztą nie zdaje mu się, aby już czas nadszedł roztrząsania kwestyi, o wtrącaniu się jednego lub wielu Mocarstw do spraw jakiego innego, i sądzi, że izba winna zachować tém więcey ostróżności w tey rozprawie, iż mowa z Tronu, każe się spodziewać, że wszystko będzie mogło przyyść do porządku, bez uyrzenia się w konieczności użycia środków ostatecznych.

P. *Brougham* mniema, że P. *Grant* dobrzeby uczynił, gdyby sam tylko przyiął środek proponowaney przezeń przyzwoitości, względem niewchodzenia w niektóre kwestye póty, póki wszyscy ministrowie swych krzeseł nie zaymą. Jakkolwiek nie może patrzeć z pociechą, na sposób całkiem woyskowy, jakim się stanowi administracya z Xięciem Wellingtonem w izbie parów, a ministrem woyny w izbie niższey; jakkolwiek nie może pominąć milczeniem, nagany z Tronu, za bitwę Nawarińską, ani też bez rozpaczy słuchać, jak mówią, o dawnym naszym i wiernym sprzymierzeńcu, Cesarzu Tureckim, spodziewa się jednak, że te wyrażenia, nie są znakiem powrótu do owego nagannego systematu polityki zagraniczney, który uważano już za zniszczony przez systemat mędrszy, więcey ludzki, bardziey liberalny i prawdziwiey angielski, a którego przyjęcie, należy się wpływowi genijuszu P. *Canning*. Pochwalając adres, P. *Brougham* odmawia pochwały ustępowi o bitwie Nawarińskiey, i oświadcza się przeciwko temu, w imieniu Izby, jakoteż w imieniu całego kraju. Lord *Althorp* protestuje się także przeciwko tey części mowy.

Lord *Palmerston* usprawiedliwia Xięcia Wellingtona z zarzutu, uczynionego mu przez P. *Brougham* z przyczyny połączenia dostoyności cywilnych z woyskowemi, i utrzymuje, że mowa z tronu, nie potępia ani bitwy Nawarińskiey, ani admirała *Codrington*.

Lord J. *Russel* powiada, że głównym punktem, dla utworzenia sobie opinii, względem składu politycznego nowey administracyi, jest postępowanie, jakiego się będzie trzymała względem Irlandyi. Tym bardziey popiera tę okoliczność, że w mowie Królewskiey, ani słowa nie wzmiankowano o tym kraju. Protestuje się on przeciwko temu opuszczeniu, i oświadcza, że rząd, któryby zamierzał trzymać się względem Irlandyi systematu, jakim szanowny członek, teraz sekretarz skarbu, nam zagrażał, nigdy nie zjedna jego kreski.

Adres został odczytany i jednomyślnie przyjęty.

Na wniosek lorda *Palmerston*, izba jest odwołaną do następnego czwartku.

Posiedzenie 31. stycznia. P. *Jenkinson* złożył raport o adressie, a wielu deputowanych mówiło o mowie Królewskiey. Lord *Palmerston*, w odpowiedzi na te uwagi, wyrzekł znowu, że wyraz *złowrogie* nie stosował się do postępowania P. *Codrington*. Szanowny Lord przydał, że rozprawa mogłaby zaszkodzić układom, teraz się odbywającym. Mówił potém o Irlandyi, i uczynił izbie uwagę, że P. *Lamb*, pozostaje na swém mieyscu, jako sekretarz w sprawach Irlandzkich, i że to dowodzi, iż rząd nie życzy sobie jątrzyć katolików. Szanowny Lord oświadcza, że i na chwilę niepozostałby w gabinecie, gdyby pomyślał lub też wiedział, że wpływ rządu będzie użyty na szkodzenie sprawie katolików. Oświadcza owszem, że ministeryum jest wstanie neutralności zupełney, pod względem interessu katolików. — W izbie parów nic ważnego nie zaszło.

Londyn dnia 31 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Gazeta Dworska tuteysza donosi urzędownie o mianowaniu Vice-Hrabiego *Beresfort* Jenerałem artyleryi.

Co się tycze naczelnego dowództwa woyska (pisze Gazeta *Goniec*) nic jeszcze dokładnego w tey mierze nie wiemy; to tylko pewna, iż Xiążę *Wellington* złożył takowe dowództwo. Wątpią teraz o mianowaniu kommissyi, któreyby wspomnione dowództwo poruczyć miano.

Słychać o poróżnieniu między możnem stronnictwem *Londsdale* i *Lowther* a Xięciem *Wellingtonem*, z powodu mianowania Pana *Lambton* Parem z tytułem Lorda *Durham*.

Jest rzeczą godną uwagi, iż niektórzy teraźnieysi ministrowie byli naypierwiey głównymi sekretarzami w Irlandyi; Xiążę *Wellington* piastował ten urząd jako Pan *Arthur Wellesley* w roku 1805 i 1806; podobnież PP. *Peel*, *Grant* i *Goulburn*.

Gazeta *Times* zapewnia, iż Turkom wyznaczony będzie nowy termin do zdecydowania się, i że w ciągu tego czasu żadne kroki nieprzyjacielskie nie będą przedsięwzięte.

Niektórzy nayznakomitsi kupcy handlujący zbożem, rozgłaszają, iż zapas zboża tak w Anglii, jako też w północney Europie, jest bardzo mały, i że łatwo może się dać czuć niedostatek jego przed żniwami.

Sądzą, iż 7 Ministrów będzie sprzyjało nadaniu swobód Katolikom, a 6 będzie przeciwnych. Pierwszymi są Hrabia: *Dudley*, Lordowie: *Melville*, *Aberdeen*, *Ellenborough* i *Palmerston*; PP. *Huskisson* i *Grant*. Ministrowie: *Wellington*, *Peel*, *Herries*, *Lyndhursth*, *Bathurst* i *Goulbourn*; wymienieni są jako przeciwnicy tego stanowienia.

— *Dnia 1 lutego.* —

Mówiono, iż rząd Angielski pośle wkrótce Konsulów do Grecyi, pogłoska ta jednak nie potwierdza się. Anglia nie pierwey uzna niepodległość Grecyi, aż Turcya dosyć czasu mieć będzie do namysłu, czy panowanie jey w Grecyi jest dla niey samey pożyteczne lub szkodliwe. Stosunki Anglii z Turcyą są teraz bardzo trudne; a słychać, iż Xiążę *Wellington* mówił o nich z wielkim zapałem.

Tuteysza Gazeta *Times*, mówiąc o potrzebie poprawy ustaw dotąd istnących, opisuje między innemi Sądy Angielskie w ten sposób: „Nawet w dawnych Sądach Londyńskich, którym naymniey można przyganiać, nie mają Sędziowie dosyć czasu i spoczynku do namysłu. Często się zdarza, iż utrudzeni Sędziowie na posiedzeniu usypiają; a razu jednego zdarzyło się, iż Prezes żądał powtórney indagacyi, ponieważ jeden z Sędziów w toku pierwszego śledztwa, snem się pokrzepiał. Podobne przypadki są jeszcze w *Londynie* mniey częste, albowiem gorliwość Adwokatów i Gazeciarzy utrzymuje tam czuyność Sędziów, ale na prowincyi dokucza sen Sędziom nierównie mocniey.“

List z *Buenos-Ayres* pod d. 12 września wyraża: „Nie można myśleć o pokoju z Brezylią. Eskadra Brezyliyska spaliła jeden okręt w tuteyszym porcie, i Admirał nieprzyjacielski *Norton* chce jak naybardziey zbliżyć się do miasta naszego, spodziewać się wypada wkrótce stanowczey bitwy między obu eskadrami. Fregata północno-Amerykańska zawinęła tu z *Monte-Video*, chociaż Admirał nieprzyjacielski nie chciał jey z początku przepuścić.“

Listy z *Santa Fe de Bagota* pisane dnia 22 listopada donoszą, iż miasto to zostało dotknięte okropnem trzęsieniem ziemi, które kościoły i wiele domów zniszczyło lub bardzo uszkodziło. Dom, w którym mieszka *Bolivar*, nie jest w cale uszkodzonym.

FRANCYA.

Paryż dnia 4 lutego.

(Journal de St. Petersbourg.)

P. *de Vatisménil*, radca stanu i jeneralny adwokat w sądzie kassacyynym, mianowany został wielkim mistrzem uniwersytetu Paryzkiego, ministrem stanu, i członkiem rady Ministrów.

— Arcybiskup Paryzki ogłosił, pod d. 29 stycznia, mandat względem otwarcia posiedzeń izb. D. 4, w wigilią otwarcia, będzie odprawiona w kościele Panny Maryi, msza o Duchu ś.

— Dziekanem co do wieku, mającym zająć krzesło w izbie deputowanych, jest P. *Rollier de Fougères*, kapitan inżenieryi za czasów rewolucyi; należał on do rady *dawnych* i *pięciuset*.

— Zawczora d. 2 wszyscy ci deputowani, którzy już przybyli do Paryża, zgromadzili się w mieyscu zwyczaynem swoich posiedzeń. Zgromadzenie było liczne, bo przeszło ze 300 członków złożone. Prezydent nayStarszy wiekiem zagaił posiedzenie, odczytał on dwa listy wielkiego mistrza obrzędów Francyi, donoszące, że J. K. M. z pociechą uyrzy wielką deputacyą izby, witającą go, w dniu mszy o Duchu ś. w kościele Panny Maryi, jako też w dniu posiedzenia Królewskiego w Luwrze. W drugim liście wielki mistrz, przesyła pewną liczbę biletów do trybun, na obrząd w kościele Panny Maryi, i na posiedzenie Królewskie. Bilety losami rozdane zostały pomiędzy członków obecnych. Wyciągniono potém 20 imion członków, którzy z biorem tymczasowém, składać będą wielką deputacyą. Zgromadzenie ukończyło się odczytaniem ceremonijału, który będzie zachowany w poniedziałek i we wtorek.

— Goniec, który tu przywiózł mowę, mianą na otwarciu Parlamentu angielskiego, odbył w przeciągu 27 godzin podróż z Londynu do Paryża.

— Hr. *Faucigny Lucinge*, adjutant Xiążęcia *Bordeaux*, podał do Króla prośbę, w którey dowodzi, że tytuł Xięcia *Lucinge*, którego początek zasięga czasow nadania dyplomatu Cesarskiego w r. 1170, dla jego familii, przez Cesarza Fryderyka Rudo-brodego, aby służył dla potomków płci męzkiey, z pokolenia do pokolenia, porządkiem pierworodności, dostał się mu po następném wygaśnieniu wszystkich gałęzi poprzedzających tę, którey on jest głową. Uprasza więc, aby skutkiem tego wygaśnienia, otrzymał potwierdzenie rzeczonego tytułu. Na zasadzie doniesienia kommissyi, mianowaney *ad hoc*, dla sprawdzenia dokumentów historycznych i genealogicznych tey reklamacyi; Król Jmć, przez rozkaz d. 27 b. m. uznał prawność transmissyi tytułu Xięcia *Lucinge*, na gałąź *Faucigny*, która zamieszkała we Francyi za panowania Henryka IV, i pozwolił Hr. *Faucigny-Lucinge*, adjutantowi Xiążęcia *Bordeaux*, który jest dziś jey głową, używać tego tytułu.

— Jednomyślnie głoszą, że niezawodnie obóz rozłożony będzie znowu tego roku pod *Saint-Omer*; że będzie się składał ze 20,000 ludzi, i że zamiast namiotów, porobią budy podobne prawie do tych, jakie były w dawnym obozie Bulońskim.

— Na posiedzeniu d. 28 stycznia akademii nauk czytano list, datowany z *Buenos-Ayres*, w styczniu 1827, a adressowany do P. *Delessert*. Donoszą w nim, że sławny botanik, P. *de Bompland*, będąc ciągle więźniem w *Paraguaju*, nie zostaje w tak smutném położeniu, jak sobie powszechnie wnoszą. Uznając niepodobieństwo powrócenia do Europy, póki Dr. *Francia* żyć będzie, zaczął uprawiać ziemię, i znaczny sobie zrobił majątek; oprócz posiadłości, w którey mieszka, a która doń należy, ma jeszcze inną bardzo wielkiey wartości.

— Donoszą z Alexandryi, pod d. 14 grudnia, że skutkiem deklaracyi, uczynioney konsulom zagranicznym przez Wice-Króla, aby się nie lękali o poddanych swoich rządów, w razie nawet zerwania z Portą, żaden Europeyczyk nie myśli wynosić się z Egiptu. Finanse Vice-Krola są w opłakanym stanie, i niepodobna sobie wyobrazić niedostatku pieniędzy, jakiego teraz doznają w Egipcie.

Paryż dnia 2 lutego.

(z Gazety Warszawskiey.)

Król Jmć przed wyiazdem swoim z *Compiegne*, gdzie przez dwa dni przy piękney pogodzie znaydował się na łowach, kazał rozdać 1000 franków tameczným ubogim.

Niektóre Dzienniki tuteysze zapewniają, iż Hrabia *Chabrol* ponowił prośbę o uwolnienie od urzędu Ministra morskiego, i że na onegdayszey Radzie Ministrów proponowano ten urząd Hrabiemu *de la Bourdonnaye*, który miał go przyjąć pod pewnemi warunkami.

Słychać, iż na Radzie Ministrów dnia 30 z. m. panowało niejakie rozdwojenie zdań względem pewney ważney myśli w mowie, którą Król Jmć ma zagaić obrady izb; jedni Ministrowie chcieli ową myśl umieścić, a inni uważali ją za mniey potrzebną. Po trzy godzinney naradzie rozjechali się Ministrowie nic w tey mierze nie postanowiwszy, a wypadek ten był zapewne powodem do pogłoski, iż Wielki Kanclerz i Minister skarbu chcą złożyć urząd.

— *Dnia 6* —

Dnia 4 b. m. o godzinie w pół do 12 przed południem udał się Krdl Jmć, w towarzystwie rodziny swojey z całą uroczystością do Kościoła Nayświętszey Panny, na wysłuchanie Mszy ś. do Ducha ś. Arcy-Biskup na czele Duchowieństwa przyjął Monarchę u drzwi kościelnych, a następnie sam odprawił Mszą ś. Po prawey stronie siedzieli Parowie, po lewey Deputowani. O godzinie 2giey wrócił Król Jmć do zamku. Nazajutrz zagaił Monarcha tegoroczne posiedzenia Izb. Poprzedzony Ministrami, Wielkiemi Dygnitarzami, Xiążętami *Orleanu*, *Chartres* i *Delfinem*, wśrod huku dział udał się o w pół do 1wszey do *Luwru*, gdzie w salonie przyległym sali posiedzeń, został przyjęty od Deputacyi 12 Parów, pod przewodnictwem Kanclerza Francyi, i Deputacyi 20 członków Izby Deputowanych. Pomówiwszy nieco Król Jmć z kilku Deputowanymi udał się do sali posiedzeń, zasiadł na Tronie, mając i po prawey stronie *Delfina* i Xięcia *Chartres*, a po lewey Xięcia *Orleanu* i nieco daley Kanclerza. Na stopniach Tronu znaydowali się Ministrowie Sekretarze Stanu, Ministrowie Stanu, Marszałkowie, urzędnicy wezwani w szczególności przez Króla Jmci, zaszczyceni wielkiem Krzyżem i Kommandorskim orderem ś. *Ludwika* i Legii honorowey, nakoniec 6 Radców Stanu i tyluż Referendarzy. Parowie stali naprzeciw Trônu po i lewey jego stronie. Xiężne rodziny Krolewskiey, oraz Xiążę *Bordeaux*, ubrany w mundur półkownika swego półku kiryssyerów, przypatrywali się tey uroczystości w osobney trybunie. Monarcha wezwawszy Parów, aby usiedli, i przez Kanclerza dozwoliwszy toż samo uczynić Deputowanym, miał następującą mowę:

„Mości Panowie! Zawsze z jednakowém zadowoleniem widzę was zgromadzonych około Tronu mojego, i przychodzę dla uwiadomienia was o stanie Francyi. Stosunki moje z Mocarstwami Europeyskiemi są ciągle przyjacielskie i zaspokajające. Same tylko interessa wschodnie wystawują niejakie trudności: lecz traktat, który z Cesarzem Rossyyskim i Królem Angielskim podpisałem, położył zasadę uspokojenia Grecyi, i mam przyczynę spodziewać się, iż usiłowania sprzymierzeńców moich, oraz moje, pokonają opór Porty Ottomańskiey bez użycia siły. — Nieprzewidziana bitwa Nawaryńska była razem sposobnością do sławy dla oręża naszego, i nayświetnieyszym dowodem zgodności trzech bander. — Półwysep był długo dla nas przyczyną ofiar; tymczasem zbliżają się one do swego celu. Hiszpanija uspokojona na granicach swoich, zaymuje się wytrwale staraniem przytłumienia żałośnego zarodu roztertek obywatelskich w swoim kraju; wszystko zapowiada mi, iż, porozumiawszy się z Królem, krewnym moim, będę mógł wkrótce powrócić żołnierzy moich swey oyczyźnie, i ludom moim sprawić ulgę od uciążliwego ciężaru. — Scisłe zamknięcie, które ma się skończyć tego dnia, kiedy otrzymam należne mi zadosyć uczynienie, jest ukaraniem *Algieru*, trzyma go na wodzy, i za-

słania handel Francuzki. — Na odleglejszych morzach i pod niepewną władzą nowo powstałych rządów, bandera nasza była wystawioną na niejakie napady; lecz kazałem żądać sprawiedliwego za to wynagrodzenia, i razem przepisałem środki, które nadal majątek poddanych moich od wszelkiey szkody ochronią. — Gdy tym sposobem, Mości Panowie, mogę z zadowoleniem spoglądać na zewnętrzne okoliczności, stan wewnętrzny Królestwa mego wystawia mi również powody pewności. — Uyrzycie z pism urzędowych, które wam podane będą, iż jeśli dochód z rozmaitych podatków nieco się zmnieyszył, źródła jednak bogactwa narodowego nie doznały naymnieyszey trwałey odmiany. Nadzwyczayne okoliczności zrządziły powiększenie wydatków, o których opędzenie potrzeba będzie się starać. Rozkazałem Ministrom moim, aby wam zdali rachunek, i zaleciłem im, aby ścisłą i przyzwoitą oszczędność mieli zawsze przed oczyma. Wezwałem syna mego do pośrednictwa w rozdawaniu wyższych stopni woyskowych. Woysko uzna w tém nowém przeznaczeniu naypewnieyszy dowód życzliwości moiey dla siebie. Ciągłe rozwijanie się handlu i przemysłu, które stanowią sławę spokoynych krajów, powiększyło ich potrzeby i wymaga rozciągleyszego odbytu. Wolą moją było, aby Minister dla ich dobra mianowany, otrzymał szczególne zlecenie przedstawiania mi wszystkiego, coby mogło ułatwiać wzrastającą ich czynność. Jakkolwiek ścisłym jest związek, w jakim religia i wychowanie ludzi zostawać z sobą powinny, zdawało mi się jednak, iż publiczna oświata i sprawy duchowne, wymagały osobney administracyi, i dla tego postanowiłem je rozłączyć. Mając zamiar coraz bardziey utwierdzać w krajach moich ustawę konstytucyyną, nadaną przez brata mego, którą przysiągłem utrzymać, czuwać będę, aby z mądrością i doyrzałą rozwagą starano się pogodzić z nią prawodawstwo nasze. Kilka ważnych pytań tyczących się administracyi publiczney, podano troskliwości moiey. Przekonany, iż prawdziwa siła Tronów przy opiece Boskiey zależy na zachowaniu praw, kazałem, aby te pytania gruntownie zgłębiono, i aby rozpoznanie ich wykazało jaśnie prawdę, tę pierwszą potrzebę Monarchów i narodów. Mości Panowie! Szczęśliwość Francyi jest przedmiotem wszystkich moich życzeń i myśli. Dla zapewnienia jey, potrafię utrzymać mocną i opiekuńczą władzę, która się koronie moiey należy. Polegam także, Mości Panowie, polegam bardzo na pomocy waszego światła i na zgodności waszych uczuć. Gdy głos Króla waszego wzywa wszystkich dobrze myślących ludzi do jedności, może on więc znaleźć tylko serca, które są skłonne do słuchania go i odpowiedzenia."

Po tey mowie przyiętey z okrzykami: *Niech żyje Król!* przeczytał Kanclerz zwyczayną rotę przysięgi dla Parów i Deputowanych, iż będą wiernymi Królowi, posłusznymi Konstytucyi i prawom krajowym, oraz wszędzie postępować tak, jak dobremu i prawemu Parowi (Deputowanemu) przystoi. Gdy 73 obecnych Parów i 365 Deputowanych, wykonało tę przysięgę, Kanclerz ogłosił rozpoczęcie posiedzeń, i wezwał obie Izby, aby nazajutrz zebrały się we właściwych salach, i zajęły się swojemi czynnościami. O trzy kwadranse na 2gą powtórne wystrzały działowe ogłosiły powrót Króla Jmci do zamku.

Niemcy.

Od brzegow Menu dnia 3 lutego.

(Z Gazety Warszawskiey).

Wszystkie wiadomości (pisze Dziennik Frankfortski) odbierane z różnych portów Włoskich, wzbudzają obawę woyny z Turcyą, chociaż Mocarstwa sprzymierzone usiłują utrzymać pokóy. Listy ze Włoch donoszą, iż kupcy Angielscy tak w *Stambule*, jakoteż w *Smyrnie*, przedają tanio towary swoje i sposobią się do wyjazdu.

Słychać, iż rząd Austryacki ma zaciągnąć pożyczkę 30 milionów złotych Ryńskich.

Na seymie Bawarskim rozprawiano między innemi nad tém, czy Xięża powinni bydź uważani za urzędników publicznych? Baron *Closen* wyraził się w tey mierze w taki sposób: „Zrównanie sług kościoła z klassą sług publicznych, byłoby przeciwne naturze rzeczy, publicznemu i prawnie sankcyonowanemu sposobowi mówienia. Kościoł i Rząd są z natury i celu swojego wcale różne spółeczności; Kościoł zaymuje się sumieniem człowieka, Rząd jego czynami; Kościoł cnotą, Rząd prawem; Kościoł niebem, Rząd ziemią; Kościoł wiarą, Rząd postępowaniem, a w niektórych krajach, szczególniey Amerykańskich, nie wie Rząd wcale o religiynych stosunkach obywateli."

Portugalija.

Lisbona dnia 20 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey).

Na wielkim rynku stawiają namiot, pod którym Infant *Don Miguel* wysiadłszy z okrętu ma bydź przyjęty. Pod tymże namiotem przyymowano także oyca jego *Jana VI.*, gdy wrócił z Brezylii. Władze krajowe przysposobiają wielkie uroczystości.

Na sessyi Izby Deputowanych dnia 16 b. m. Prezes doniósł, iż deputacya izby podała adres podziękowania Królewnie Rejentce za mowę z tronu Rejentka odpowiedziała: „W adressie tym uznaję gorliwość Deputowanych Portugalskich. Usiłowania ich dla dobra powszechnego, będą miały naylepszy skutek." Na sessyi teyże Izby d. 18 b. m. podano projekt do prawa względem podzielenia Portugalii na 14 prowincyy, których ma bydź 7 w Europie, 2 na wyspach morza Atlantyckiego, 3 w Afryce i 2 w Azyi.

Hiszpanija.

Madryt dnia 20 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Dziś nadeszła tu wiadomość o odmianie Ministrów angielskich. Sprawiła ona mocne wrażenie.

Minister skarbu zalecił Panu *Echeverra*, płatnikowi woyskowemu, aby pieniędzy w swojey kassie używał na potrzeby woyska czynnego, i pod surową karą nie dawał ich officerom mającym urlop nieograniczony.

Słychać o powiększeniu woyska naszego.

Barcellona dnia 15 stycznia.

Nie dawno posłano przeszło 2000 żołnierzy z rozmaitych mieysc do okolic górzystych. Jenerał *Manso*, który od 6 tygodni był nieczynny, wyszedł na czele oddziału woyska. Handlujący mułami zapewniają, iż bandy nadzwyczaynie wzrastają, a podług listów, prowincye Nawarra i Aragonia są w wielkiem zaburzeniu. Pan *Calomarde* radził Królowi Jmci oddalić wszystkich wyższych urzędników w Katalonii, lecz Monarcha nic na to nie odpowiedział. W Walencyi uwięziono znowu wielu liberalistów. — *Dnia 21* —

Zdaje się, iż Królestwo Ichmość nie wrócą przed kwietniem do tuteyszey stolicy: albowiem stan rzeczy w Katalonii nie bierze pomyślnego obrótu. Na początku jednak przyszłego miesiąca mają przedsięwziąć podróż do *Saragossy*, a może i do *Pampeluny*. Kapituła w *Saragossie* wydała już znaczną summę na wyporządzenie pałacu Arcybiskupiego, w którym Królestwo Ichmość mieszkać będą.

Hrabia *Ofalia* prosił o pozwolenie powrótu do *Madrytu*; lecz Minister kazał mu jeszcze niejaki czas pozostać w *Londynie*.

Pozwolono drukować. *Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.*
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 20.

Wilno dnia 15 Lutego v s. 1828 Roku.

ОБЬЯВЛЕНIЕ.

2 Шавельскiй Экономическiй Комитетъ Путей Сообщенiя симъ вызываетъ желающихъ поставить къ работамъ Виндавскаго водяного Сообщенiя съ 15 марта по 1 октября сего года мастеревыхъ для обжиганiя извѣсти всего на одно дневной сложности 3175 человѣкъ, желающiе благоволятъ явится въ сей Комитетъ къ торгамъ 20, 21 и 22 февраля мѣсяца съ окончательною переторжкою 24 числъ тогожъ февраля, съ благонадежными залогами; при чемъ предъявлено будетъ и кондыцiи на выше означенную работу. Секретарь Литинскiй.

2 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyi nineyszém wzywa życzących dostawić do robot Windawskiey wodney kommunikacyi od 15 marca do 1 października teraźn. roku maystrów dla wypalenia wapna, wogóle, w jednodniowey proporcyi, 3175 ludzi; życzący zechcą przybydź do tego Komitetu na targi 20, 21 i 22 lutego, a na ostateczny przetarg 24 dnia tegoż lutego, z dostatecznemi ewikcyami, przyczém objawione będą warunki na wyżey pomienioną robotę.

Sekretarz Litiński.

1. Rząd Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego podaje do publiczney wiadomości, że majątki do tegoż Uniwersytetu należące: Rubionka Łotyhol, ś. Duch, Koziany, Gieranony i Dowgierdziszki wypuszczać się będą na czynsz wieczny przez publiczną licytacyą, która się odbywać będzie w terminach: pierwszym dnia 6, drugim 9 i trzecim 14 następującego marca: Warunki do kontraktow, Inwentarze i Mappy są do przeyrzenia w każdym czasie w Kancellaryi Uniwersyteckiey. Roku 1828 lutego 14 dnia.

Sekretarz Felix Mierzejewski.

1 Od Litewsko Wileńskiego Gubernialnego Rządu czasowey Expedycyi ogłasza się, iż dwa murowane domy adwokata Wincentego Nowickiego, w mieście Wilnie na Wileńskiey ulicy pod N. 713 i 714 położone, oddane na zabezpieczenie pożyczonego na nie za poręką Nowickiego przez żyda Arona Michelewicza Cwilinga, kapitału 450 czer. zł. złotem i 4000 rub. assygn., ocenione 22,932 rub. 60 kop. ass., naznaczone przez Magistraturę Powszechney Opieki na publiczną przedaż, we cztery miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w gazetach obu stolic; zatém życzący kupić pomienione domy, zechcą przybyć do teyże Magistratury. Dnia 10 lutego 1828 roku.

Sowietnik Dmitrewski.
Sekretarz Sokołowski.
Naczelnik Stołu Konarzewski.

1 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż okazawszy się z Sądu do nikogo nie należącym i niezapisanym nigdzie do rewizyynych skasek, Wawrzyniec Juszkiewicz, na mocy ImiennegoNaywyższego Ukazu 23 lutego 1823 roku Rządzącemu Senatowi danego, uznany przez Rząd nnineyszy za włóczęgę i odesłany do Syberyi na zaludnienie; w przypadku zaś jeśliby się ten Juszkiewicz okazał do kogokolwiek należącym do poddaństwa, temu nieodeymuje się prawa prosić o jego powrócenie prawnym porządkiem. Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Lubański.
Naczelnik Stołu Gubernialny Sekretarz Dybowski.

1 Od Litewsko-Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla uzyskania liczącey się na byłym dzierżawcy w Mińskiey Gubernii, Borysowskiego, Radoszkowskiego i Dokszyckiego trunkowego odkupu szlachcicu Onufrym Brzozowskim i na kompaniście jego Grodzieńskim żydzie Mowszy Rozenfeldzie, niedoimki trunkowey, w bardzo znaczney summie, oddane na przedaż z publicznych targow różne zabudowania tego ostatniego, w mieście Grodnie na ulicy Kołużańskiey pod N. 314 położone, jakoto: dom drewniany ze sklepem, i dwa drewniane domy z lodownią i dalszemi przybudowaniami, ocenione przez tuteyszą mieyską Policyą 817 rub. 65 kop. sr.; zatém życzący kupić takowe zabudowania, zechcą przybydź dla targow do tego Gubernialnego Rządu z gotowemi pieniędzmi, na terminy: 1szy 29 lutego, 2gi 21 marca, a 3ci i ostateczny we trzy miesiące od dnia pierwszego wydrukowania tego ogłoszenia w S. Petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 9 lutego 1828 r.

Sekretarz Tadeusz Afanasowicz.
Naczelnik Stołu Sobolewski.

1 Szlachecka Opieka Białostockiego i Sokolskiego Powiatow skutkiem Rezolucyi Zurnalney na dniu 26 stycznia roku idącego po raporcie Opiekuna nastałey, zawiadamia niniéyszym, iż przedawać będzie z publiczney licytacyi w mieście Obwodowym Białymstoku w dniu 5 marca r. t. za gotowe pieniądze na rzecz nieletnich Szlegieliów majątek po ich oycu pozostały z brylantow, srebra, mebłow, sprzętow różnych, bielizny i biblioteki składający się. Ktoby więc życzył nabycia sprzedawać się mających rzeczy, zechce w znaczonym dniu przybydź do miasta Białegostoku. Sokołka dnia 28 stycznia 1828 roku.

Sędzia Łapiński.
Sekretarz Szemiotth.

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski dekretem Remmissyinym Sądu Głównego Grodzień. 2. Departamentu w dniu 20 8bra 1827 roku ferowanym dla usatysfakcyonowania kredytorow zeszłego Adama Bernarda i żyiącey żony jego Anny z Wołodkowiczow Obuchowiczow Sęstwa Ziemskich Mozyrskich przeznaczony, do majętności Burdykowszczyzny w Powiecie Nowogródzkim sytuowaney zebrany, ułatwił to wszystko cokolwiek do zaskutecznienia w pierwszym zjeździe poruczonem było; to jest: urządził Administracyą nad dobrami rozbiorowi ulegającemi, przeznaczył geometryczny wymiar onych i inwentacyą, uznał komportacye na W. Obuchowiczowey dziedziczce, jey córkach, W. Henryku Wołodkowiczu, i wszystkich kredytorach stawających i nie stawających, do spełnienia takowych komportacyow dnia 1 maja teraźnieyszego roku w Kancelaryi Ziemskiey Nowogródzkiey pod winami sprzeciwienstwa obowiązał,

persystencyą złożyć się mających na komportacyą papierow przez sześć niedziel i w tym przeciągu czasu wzajemną kommunikacyą onych za rewersami zastrzegł, niemniey władzę wypuszczenia w arędę dóbr administracyi uległych od dnia 11 apryla bieżącego roku celem uspokojenia należności Skarbowych, Duchownych i Massy Xiężniczki Stefanii Radziwiłłowny, przeznaczonym Administratorom jako to: JW. Mikołajowi Wolskiemu Chorążemu Pttu Nowogr., JW. Tadeuszowi Czeczottowi b. Prezydentowi Granicznemu tegoż pttu i Wincentemu Magnuszewskiemu Sędziemu Granicznemu Słuckiemu, a w razie usunienia się któregokolwiek z nich opiekunowi W. Sędziney Obuchowiczowey, wspólnie lub poszczególnie wedle prawideł dekretem przepisanych działać mającym prawo, nadał, i na powtórny swóy zjazd do majątku Burdykowszczyzny celem ostatecznego rozsądzenia całey konkursowey Sprawy dzień 27 julii bieżącego 1828 roku zakréślił. O czym wszystkéim stawające i niestawające, a względem massy konkursowey interessowane strony, przez ninieyszą trzykrotnie w Gazetach Kuryera-Litewskiego i Warszawskiey umieszczającą się Awizacyą zawiadamiając, do stanności przed sobą w wyrażonym powtórnym terminie z dowodami i wszelką gotowością kredytorow zeszłego Adama Bernarda i żyiącey żony jego Anny z Wołodkowiczow Obuchowiczow Sęstwa Ziem. Mozyrskich, oraz z jakiegokolwiek względu do dóbr ich w Powiatach Nowogródzkim i Słuckim sytuowanych pretensorow, zeszłey Krystyny Korybskiey sukcessorow, i wszystkie interessowane osoby, pod utratą ich należności, czyli pod Ammissyą w ostatecznym wyroku, na skutek polecenia Sądu Głównego zakreślić się mającą, wzywa i powołuje; że na przybycie wszystkich tych stron, tudzież na przyniesienie od ich objaśnień, nie dłużey oczekiwać będzie jak do dnia 20 augusta teraźnieyszego roku, a w pomienionym dniu całą sprawę konkursową do ostatecznego rozbioru przedsięwezmie, i Izbę swoję zamknie, ostrzega. Nakoniec iż do wypuszczenia w arędę destynowane zostały majętność Burdykowszczyzna z folwarkami, i majętność Ostaszyn w Nowogrodzkim, oraz majątek Nowydwor w Słuckim Powiatach leżące, życzącym wzięcia takowey arędy ogłasza. Działo się w Burdykowszczyznie dnia 13 januaryi 1828 roku.

Prezydujący Exdywizor Antoni Jelec.
Wincenty Połubinski Exdywizor.
Tomasz Żołądz Pisarz Z. Mins. Exdyw.
Wincenty Janowski Regent Sądu Głównego Grodzień. i Exdywizorski.

CENA NASION

Ogrodowych, krajowych i zagranicznych w gatunkach naylepszych, znaydujących się do sprzedania w ogrodzie P. Umińskiego za Wileńską bramą, idąc do Zielonego mostu na siennym Rynku na przeciwko kościoła Sgo Jerzego, w Mieście Wilnie pod Nrem 853 położonym.

	Sr. kop.
Lewkonia francuzka letnia pąsowa . . paczek	15
Reseda odorata	15
Pomidory do użycia potraw	15
Melissa dla pszczoł . . . . łót	10
Melissa cytrata	15
Maczek szczególnie piękny w różnych kolorach	15
Kochlearya officinalis do apteki lekarskiey łót	25
Mayranu . . . . paczek	15
Bazyliki i cząbru ogrodowego	15
Ogórków inspektowych holenderskich długich	15
ditto angielskich białych	15
ditto francuzkich zielonych długich . . .	15
ditto kardyszonow małych	10
ditto gruntowych	5
Melonow w pasy wielkich i francuzkich białych . . . . po	15
ditto francuzkich de Pesnas rannych . . .	20
ditto Melonow kandelupow rannych . . .	15
Kawonow ukraińskich wielkich i francuzkich rannych . . . . po	20
Kalafiorow holenderskich wielkich i cypryyskich rannych . . . . po	30
Pimpinelka i borago czyli ogurecznik do sałaty . . . . po	15
Sałaty żółtey ranney inspektowey . łót 1 po	20
Sałaty francuzkiey nakrapianey . . . ditto	15
Sałaty hiszpańskiey wielkich głów przedniey	20
Sałaty cukrowey wielkich głów . . . . po	20
Sałaty rasponki z pod śniegu używaney . .	20
Endywii głowiastey fryzowaney zieloney i białey	15
Redysy miesięczney ranney różowey i białey .	8
Redysy czerwoney i fioletowey przezroczystey	8
Redysy letniey czerwoney i białey długiey .	4
Trybulki czyli kerbelu pachnącego do potraw	10
Cebuli hiszpańskiey czerwoney wielkiey . .	10
ditto . . ditto żółtey	10
Płodzistu wielkiego	7
Porow zimowych wielkich i letnich . . łót po	10
Salerow holenderskich wielkich	10
ditto francuzkich gładkich wielkich . . .	12
Szpinaku holenderskiego wielkiego . . . łót	3
Szparagow holenderskich grubych	15
Burakow holenderskich czerwonych ćwikłowych . . . . łót	5
ditto angielskich okrągłych ćwikłowych łót	5
Marchwi pomarańczowey . . . . łót	7
Galarepy fioletowey i białey wielkiey . . łót	15
Kapusty białey holenderskiey wielkiey . .	12
ditto czerwoney na sałatę	10
ditto włoskiey fryzowaney safoyki . . .	12
ditto brukselskiey	10
Brukwi żółtey angielskiey	10
ditto czerwoney	10
Jarmużu zielonego i fioletowego fryzowanego .	10
Rzodkwi zimowey czarney i białey	10
Rzepy gatunkow dwa	
Rzepa biała i czerwona wielka . . łót . 1 .	5
Pietruszki tatarskiey grubey . . . . . łót	4
ditto cukrowey wielkiey . ditto . . .	4
Cykoryi ogrodowey grubey . ditto . . .	8
Fasolu białego tyczkowego wielkiego ditto .	30
Grochu cukrowego strączka wielkiego ditto .	50
Drzewko jasmin biały pachnący.	

Drzewka fruktowe, jabłka, gruszki w różnych naylepszych gatunkach. Agrest angielski wielki we 4ch gatunkach, porzeczki holenderskie wielkie różowe i czerwone i białe przezroczyste; maliny amerykańskie wielkie żółte i czerwone, i orzechy tureckie. Winogrona. Róża centyfolia blado-różowa i biała. Czarna centyfolia; róży miesięczne w różnych kolorach. Oraz lanicera semper florens i caprifolium, i tartarica i inne rośliny kwiatowe zimą trwałe, i krzewy do wysadzenia klombow i okrycia altan służące, oraz ziół kwiatowych i do użycia potrzebnych. Życzący nabyć za cenę pomierną w tymże ogrodzie każdego czasu dostaną.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

---

2 Od Mohilewskiey Magistratury Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się iż w niey przedawać się, będzie przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek Obywateli Ignacego i Benedykta Jurjewych synow Suryinow położony w Mohilewskiey gubernii w Mścisławskim powiewe wsi Płatkawa 30, Werewni 8, Jermakowce 16, Stare-sioło 8, Tatarszczyny 15 i przedane przez nich Podpółkownikowi Tymofieju

i Żonie jego Wiktoryi Hernhrosom wsi Olizarowa 23 włościanskich dusz płci męzkiey, zapisanych do ostatniey rewizyi, z urodzonemi po niey dziećmi, ze wszelką przynależnością, ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem, oceniony w 10letniey proporcyi 18,248 rub.; życzący kupić ten majątek, zechcą przybyć do tey Magistratury do targow na terminy: 1szy 21, 2gi 24 i3ci 28 maja t. z. Dnia 4 lutego 1828 roku.

Sekretarz Hołyński.

2 Od Mohilewskiey Magistratury Powszechney Opieki niniejszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek obywatelki Porucznikowey Heleny Fiedorowey Bielawskiey, położony w Mohilewskiey gubernii w Czausowskim powiecie, we wsi Wołożence 44, i Atrażia 87 włościan dusz płci męzkiey, zapisanych do ostatniey rewizyi, z urodzonemi po niey dziećmi, ze wszelką przynależnością. ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem, oceniony w 10ciolotniey proporcyi 28554 rub. 10 kop., życzący kupić ten majątek zechcą przybyć do tey Magistratury do targow na terminy: 1szy 21, 2gi 24, i3ci 28 maja t. r. Dnia 4 lutego 1828 roku.

Sekretarz Hołyński.

2 Sąd Główny Wileński 2go Departamentu na skutek Ukazu Rządzącego Senatu dnia 13 7bra przeszłego 1827 r. za N. 2581 danego, czyniąc należne wypełnienie Opinii Rady Państwa w dziele o majątkach po śmierci małoletnich dzieci zeszłego Marszałka Szawelskiego Antoniego Zukowskiego dnia 13 julii 1826 r. Naywyżey potwierdzoney, tychże majątkow w Wileńskiey i Mohylewskiey Guberniach leżących, dwie części dla Johanny Bułharynowey i Kazimiry Bułharynówny, a trzecią dla nieletniego Antoniego Parczewskiego wskazał, dla wyrównania działu między sukcessorami Sądy Podkomorskie, tudzież osobne Akta właściwe w tem dziele naznaczył, termin rozpoczęcia takowych czynności w dniu 27 februaryi teraźnieyszego 1828 r. zakreślił. Wszystkie długi realne z majątkow po Zukowskich w Wileńskiey i Mohylewskiey guberniach do opłacenia jeszcze pozostałe, w proporcyą sched między sukcessorami teraz oznaczonych, to jest: w dwóch częściach na Johannę Bułharynowę i Kazimirę Bułharynównę, a w części trzeciey na nieletniego Antoniego Parczewskiego rozdzielił, i względnie takowego podziału, rzeczonych sukcessorow do spłacenia antecessorskich długow zobowiązawszy, nieuspokojonym dotąd kredytorom, wolne dopomnienie się satysfakcyi porządkiem prawnym zastrzegł; równie też skarbowych i funduszowych należności opłatę z majątkow pod ewikcyą oddanych uznał, i w tém wzajemną repetycyą, oraz rozliczenie się między stronami zawarował. Gdy zaś Rada Państwa na przewodztwo dzieł, tak o rachunkach, jako też i we wszystkich innych przedmiotach do dóbr po Zukowskich odnoszących się, Departament niniejszy zadeterminowała; przeto Sąd Główny na rozprawę w zdarzyć się mogących kwestyach między wszystkiemi stronami do dzieła tego wpływającemi, Regestr taktowy w Sądzie swoim przeznaczył, oraz po wniesieniu z tegoż Taktowego Regestru za Pozwami i Aktoratami któreykolwiek kategoryi, stosownie do Opinii Rady Państwa N a y w y ż e y potwierdzoney rozpatrzyć, i w czém należeć będzie oblikwidacyą i satysfakcyą uczynić postanowił; o czém interessowane strony niniejszém zawiadamia.

Roku 1828 miesiąca februaryi 9 dnia.

Assesor Sądu Głło 2go Depar. Gasper Billewicz. Regent Choroszewski.

3 Od Litewsko-Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się; iż z przyczyny zasekwestrowania wszelkiego majątku i własności Grodzieńskiego Wice-Gubernatora Radcy Kollegialnego Konstantego Maksimowicza, usunionego od tego obowiązku, z osadzeniem na obwachcie, z powodu okazania się w znaczney ilości roztrwonienia summ skarbowych, zostających pod jego zarządzeniem, za ewikcyą Rzeczywistego Radcy Stanu Siemiena Tichanowicza Owczynnikowa 1813 roku daną i w Sanktpetersburskiey Cywilney Izbie zajawioną, majątek Kołpaki, w powiecie Grodzieńskim położony, nim się odkryje istotny jego właściciel, oddano pod wiedzę Grodzieńskiey Szlacheckiey Opieki, z zaleceniem, rozciągnienia nad nim gospodarskiey administracyi, z zachowaniem ekonomicznego dochodu w zupełney całości. Tymczasem dla odkrycia sukcessorow do tego majątku Kołpaki, czynione były ze strony Rządu Gubernialnego stosowne rozporządzenia, na skutek których 2gi Departament tuteyszego Głównego Sądu uwiadamia: iż wyżey pomieniony majątek Kołpaki N a y m i ł o ś c i w i e y 1796 roku nadany był na wieczne i potomne władanie Radcy Dworu Piotrowi Wasiljewa synowi Zamyckiemu, ten Zamycki testamentem dnia 7 stycznia 1799 roku oddał do rozrządzania Radcy Stanu Siemienowi Tichonowiczowi Owczynnikowu, z tém, ażeby z dochodow tego majątku, krewnym i służącym tego Zamyckiego dawał wszelką jak można pomoc; zatém po śmierci Radcy Stanu a potém Rzeczywistego Radcy Stanu Owczynnikowa, albo sukcessorowie tego Owczynnikowa powinni złożyć dowody na prawo władania majątkiem Kołpakami, albo też krewni zmarłego Radcy Dworu Piotra Wasiljewa Zamyckiego dowieść, że ten majątek do nich należy, z jakowemi dowodami zechcą się jawić do tego Rządu, na mocy ukazu 1767 kwietnia 4 dnia, zostający wewnątrz Rossyi w ciągu półroku, a za granicą będący w rok, od dnia pierwszego wydrukowania tego ogłoszenia w gazetach; po upłynieniu jakowego terminu, z tym majątkiem, w przypadku niejawienia się sukcessorów, albo też nieudowodnienia przez nich prawa na własność tego majątku, postąpiono będzie na osnowie 7 punktu Instrukcyi Kancellaryi Konfiskacyi 1730 roku.

Sekretarz i Kawaler Tadeusz Afanasowicz.
Naczelnik Stołu Sobolewski.

3 Sąd Podkomorsko-Exdywizorski za Dekretem Remissyynym Sądu Głgo 2 Dep. Gubr. Grodzień. w roku 1827 8bra 10 ogłoszonym, na usatysfakcyonowanie kredytorow JW. Jana Zakrzewskiego b. Prezydenta Gran. Lidz. przeznaczony, stosownie do tegoż Remissyynego Dekretu w dniu 7 idącego mca zjechawszy do majątku Chylczyc tegoż JW. Zakrzewskiego w

)3)

Lidzkim Ptcie leżącego, administracyą nad tymże majątkiem ustanowił, wymiar Komornikowi polecił, komportacye na debitorze, kredytorach i wszystkich do sprawy wchodzących osobach dnia 23 praesentium do Kancellaryi Ziem. Lidzkiey spełnić się powinną przeznaczył, i dalsze czynności pierwszemu Zjazdowi właściwe zaskuteczniwszy, Sądy swoje do dnia 15 maja roku idącego odroczył. Ażeby tedy na takowy termin wszyscy kredytorowie i pretensorowie do majątku JW. Prezydenta Zakrzewskiego dopominki czynić mogący, przed Sądem ninieyszym sami osobiście, lub przez prawnie umocowanych, z dopominkami i dowodami stawali, Sąd Podkomorsko Exdywizorski pod utratą pretensyy wszystkie interessowane osoby uwiadamia. Roku 1828 mca januaryi 10 dnia.

Wincenty Sieklucki Podkom. Ptu Lidz.
Edward Adamowicz Sędzia Ziem. Lid. Ex.
Zygmunt Szymkowski b. S. G. Lidz. Ex.
Jan Szukiewicz Por. W. Pol. Reg. Ex.

---

3 Niżey podpisany plenipotent, dla wiadomości i poinformowania interessowanych następujące w aktach Ziemskich Ptu Wołkowyskiego zapisuję w imieniu aktorki mojey oświadczenie: JW. Zofia z Hrabiów Paców pierwiey Potocka dopioro Generałowa Niesiołowska, po śmierci Felixa Hrabiego Potockiego Pułkownika Woysk Pol. w roku 1811 wydarzoney z troygiem dzieci pozostała wdowa, mając niekiedy z dóbr małoletnich, od swych zapisow wolnych, pod rządem Opieki zostających, dostarczane fundusze, na załatwienie kontraktowych interessów, gdy one na ten obiekt były niewystarczającemi, jako matka uczuciami przywiązania i miłości dzieci swoich powodowana, i o wszystko coby stanowić mogło ich dobro dbająca, częstokroć udzielała własnych pieniędzy na wsparcie kontraktowych interessów swoich dzieci; podobało się Opatrzności uprzednio dwoje dzieci a na koniec dnia 20 junii 1827 roku i ostatnią córkę Izabellę Hrabiankę Potockę, z tego świata przenieść do wieczności; równo więc z utratą ostatniey córki, znikły już wszelkie pierwotrwające powody, dla JW. Generałowey Niesiołowskiey, udzielania własnych funduszów na interessa massy odtąd już obcey, i utrzymywania stosunkow z wierzycielami ś. p. Felixa Potockiego, gdyż oyczystą zeszłey Hrabianki fortunę od zapisów oświadczającey się wolną, od dóbr Tykocina w Królestwie Polskim oddzieloną i w obwodzie Białostockim sytuowaną, rodzony jey stryy Jan Aloizy Hrabia Potocki koleją sukcessyi odziedziczył, w swoje władanie zajął, i przychodzące pobiera intraty. Z powyższych przeto uwag, nie mając JW. Jenerałowa Niesiołowska potrzeby przez wypłaty kapitałów i procentów jak dotąd w zastępstwie za massę ś. p. Hrabianki Potockiey, zwiększać swoich z tąż massą rachunków, przez ninieysze oświadczenie zapowiada, że w następność tychże interessów załatwiać nie będzie, a ktokolwiek ma stosunki kredytowe z massą zeszłey Hrabianki Potockiey, ten do spadkobiercow jeyże massy referować się jest obowiązanym. Datt w Wołkowysku roku 1828 mca stycznia 17 dnia.

Plenipotent JW. Zofii z Hrabiów Paców Niesiołowskiey Generałowey Woyska Pols., Kolleski Sekretarz. Ignacy Kalenkiewicz.

Roku 1828 januaryi 18 dnia. Przed Aktami Ziemskiemi Ptu Wołkowyskiego, po odwołaniu Sądow stawając osobiście W. Ignacy Kalenkiewicz szlachecki Wołkowyski Sekretarz, takowe oświadczenie w sposobie awizacyi do akt podał. Przyjąłem i że jest w aktach poswiadczam.

Kollegialny Sekretarz Regent Ziemski Wołkowyski Józef Kotkowski.

Wolno drukować. Wilno d. 6 lutego 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

---

3 Niżey podpisani, wezwani od Domowych b. Rejenta Brasł. Guberńskiego Sekretarza W. Wincentego Mikulskiego, przybywszy do jego kwatery tu w Widzach przezeń naymowaney, znaleźliśmy go bez zmysłow, i z tey przyczyny a razem i z takiey jeszcze, że nikogo podówczas z jego krewnych niebyło, zebrawszy papiery i niektóre rzeczy bez rozpatrywania onych, do kufrow i walizy, spisaliśmy na papier liczbę tych pakow, opieczętowaliśmy ie naszemi pieczęciami, i zostawiliśmy byli na mieyscu, pókiby W. Mikulski żył jeszcze, pod dozorem i odpowiedzialnością tych samych jego domowych, którycheśmy tam zastali. Gdy zaś W. Mikulski, we dwie godziny po takiem spisaniu dnia wczorayszego żyć przesłał, opięczętowane owe kufry i walizę, razem z rzeczami w paki te niepomieszczonemi, i do pakow z kluczami, w Kancellaryi Grodzkiey Pttu Brasław. lokujemy; a celem doyścia o tym do powszechney interessowanych osob wiadomości, do Gazety Kuryera Litewskiego dla trzykrotnego opublikowania podajemy. Działo się w Mieście Powiatowym Widzach. 1828 roku januaryi 30 dnia.

Robert Orzeszkowski Pisarz Grodzki Pttu Brasł.

Wincenty Makarewicz Widzki Pocztowy Expedytor Tytularny Sowietnik.

Jan Sobolewski, Adwokat Subsell. Brasławskich.

Roku 1823 miesiąca januaryi 30 dnia przed Aktami Grodzkiemi powiatu Brasławskiego, stawając osobiście WJPan Jan Sobolewski Adwokat Subsell. Brasław. takowe objawienie do akt podał.

Przyjąłem i jest w Aktach. Grodzki Brasławski Regent Rafał Rossiński.

Kurs wileński na asygnaty od dnia 10 lutego r. sr. 3 r. 77 k., imperyał 37 r. k. 70.

	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 13 godz. 2 wiecz.	27 cal. 11,4 lin.	+ 1,5 stopni	Południowy	Pochmurno
	d. 14 godz. 6½ zrana.	27 — 11,6 —	— 0 — —	Południowy	Pochmurno
	d. 15 — — —	27 — 10,0 —	+ 1, — —	Zachodni.	Odwilż